

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НЕШО БОНЧЕВ”
гр. Панагюрище; ул. "Цар Освободител" № 7
тел. 0357/6-20-87, 6-37-82, 6-21-63; e-mail: sou_n_bonchev@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ!

БЕСКА БАРОВА

Директор на СУ «Нешо Бончев»

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ

СУ "НЕШО БОНЧЕВ", ГР. ПАНАГЮРИЩЕ

Учебна 2016/2017 година

Приета на Педагогически съвет с Протокол № 28 /14.09.2016 год.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на СУ "Нешо Бончев", гр. Панагюрище, е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование.

Тя конкретизира ключови мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище:

1. Закон за предучилищното и училищното образование, обн. ДВ, бр. 79 от 13 .10. 2015 год., в сила от 01 .08. 2016 год.;
2. Закон за закрила на детето;
3. Стратегия за намаляване дяла на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета на Министерски съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.;
4. Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността /2014 год.-2020 год./, приета на Министерски съвет с Протоколно решение №44.5 от 22 .10. 2014 год.;
5. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства /2015 год.-2020 год./;
6. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства /2015 год.-2020 год./;
7. Стратегия за развитие на социалните услуги в община Панагюрище 2016-2020 година и План за развитие на социалните услуги 2016-2020 година., приети с Решение № 121/27.04.2016 година на Общински съвет Панагюрище и др.

Програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на „дела на преждеременно напусналите образователната система до 2020 г. да не надвишава 11%”.

В този смисъл се използва понятието:

- **“Преждеременно напуснали училище” (ПНУ)**, съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г., са лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- За целите на Стратегията – **“отпадане от училище”** е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на СУ "Нешо Бончев", гр. Панагюрище, представя:

- определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в СУ "Нешо Бончев" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище и намаляване броя на отсъствията;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;

- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

СУ „Нешо Бончев” е най-голямото училище на територията на община Панагюрище. В началото на учебната 2016/2017 год. броят на учениците е 789, разпределени в 34 паралелки. В училището учат ученици от първи до дванадесети клас от цялата община. Етническият състав е разнороден, като преобладават ученици от български произход.

С разработването на Програмата се цели да се въведат превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск към напускане на образователната система.

Причини, водещи до отпадането на ученици от СУ „Нешо Бончев”, са:

- Икономически причини;
- Социални причини;
- Образователни причини;
- Етнокултурни причини;
- Институционални причини;
- Причини, свързани със здравния статус.

През изминалите години се наблюдава увеличаване на процента на учениците, заминали в чужбина или в големите градове. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство поради ниски доходи и безработица.

Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. В тази посока посочваме като основно затруднение в нашата работа изоставащите в учебното съдържание ученици, които остават да повтарят. Тези ученици не прекъсват своето обучение, но попадат в сериозен риск от отпадане в последващи години. Тези ученици предимно са от ромски произход, но има и ученици от български произход. Това, което ги обединява, е ниският родителски капацитет и неспособността на родителите да се справят с проблемите на своите деца. Хиперпротекцията от страна на родители също не носи полза на учениците в реални училищни ситуации.

Друг основен проблем в училище е големият брой на допуснати уважителни и неуважителни отсъствия и сериозна предпоставка за попадане в риск от отпадане от образователната система.

С въвеждането на Програмата СУ „Нешо Бончев” реализира:

- Всеки ученик има право и равен достъп на качествено образование;
- Не допуска дискриминация, основана на пол, раса, етническа принадлежност, социален статус, вероизповедание, увреждане.

III. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

В Програмата на СУ „Нешо Бончев” е заложено следването на стратегическата цел от Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система / 2013-2020 год. /, а именно: Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно включване и пълноценна личностна реализация на местните общности и страната.

Подцели:

- Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция на ранното напускане на ученици училище и идентифициране на рискови групи в училище;
- Определяне на рисковите фактори за преждевременно напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях;
- Насърчаване включването в образованието на рисковите групи и развиване на приобщаващото образование;
- Изграждане на доверителна връзка в общността и привличане подкрепа относно превенция и намаляване дела на преждевременно напускане на училище;
- Информирание и близък работен контакт с родители, които не осигуряват редовно посещение на учениците в училище;
- Съвместни дейности с институциите, имащи пряко отношение към развитието на детската личност на територията на община Панагюрище – ДСП, ЦОП „Зора”, ИДПС, НПО и др.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Изработване на Програма за превенция на ранното напускане на училище на СУ "Нешо Бончев", гр. Панагюрище
отг.: директор
срок: м. септември 2016 г.
2. Издаване на Заповед за определяне на децата в риск от отпадане от образователната система.
отг.: директор
срок: м. септември 2016 г.
3. Картотекиране на ученици в риск по данни на класните ръководители. Идентифициране на причините за всеки конкретен случай.
отг.: пед. съветник и класните ръководители на I – XII клас
срок: м. октомври 2016 г.
4. Провеждане на дискусии, беседи с учениците за риска от преждевременно напускане на училище и допускане на неуважителни отсъствия.
отг.: пед. съветник, класни ръководители на I- XII класове
срок: постоянен.
5. Организиране и провеждане на превантивна индивидуална консултативна дейност за предпазване на учениците, застрашени от отпадане от образователната система, вследствие влиянието на неблагоприятни фактори на обкръжаващата ги социална среда. Своевременно уведомяване на директора и ЗДУД.
отг.: пед. съветник и класни ръководители на I- XII класове
срок: постоянен
6. Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НЕШО БОНЧЕВ”
гр. Панагюрище; ул. "Цар Освободител" № 7
тел. 0357/6-20-87, 6-37-82, 6-21-63; e-mail: sou_n_bonchev@abv.bg

отг.: учители по различните предмети
срок: постоянен

7. Мотивиране на учениците в риск да продължат образованието си в следваща степен на обучение.

отг.: пед. съветник, учителите и класни ръководители
срок: постоянен

8. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в кампании, инициативи, училищни проекти / Европейска седмица на мобилността, Бончевите празници и др. /.

отг.: класни ръководители
срок: постоянен

9. Реализиране на политики за интегрирано обучение за ученици със СОП, като се осигури училищна подкрепа.

отг.: ресурсен учител
срок: постоянен

10. Реализиране на дейности за преодоляване обособяването по етническа принадлежност на децата. / Ден на толерантността, Ден на розовата фланелка. /

отг.: пед. съветник, класни ръководители
срок: постоянен

11. Подобряване на достъпа на учениците в риск до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.

отг.: класни ръководители
срок: постоянен

12. Участия на регионални срещи с директори на училища и представители на общините, други заинтересовани страни по разработването на училищните стратегически документи и на механизъм за контрол на изпълнението им с обмен на добри практики.

отг.: директор
срок: постоянен

13. Повишаване на информираността от рисковете от преждевременно напускане на училище, носещи негативни последици за личностното развитие на детето сред родителската общност. Беседи с родителите на родителски срещи.

отг.: класни ръководители
срок: постоянен

14. Повишаване на професионалната компетентност на учителите, работещи с деца за ранно идентифициране и преодоляване на риска от отпадане на ученици от училище.

отг.: учители, директор
срок: постоянен